

Plan Rozwoju
Miejskiej Biblioteki Publicznej
w Działdowie
na lata 2016-2020

Plan Rozwoju Miejskiej Biblioteki w Działdowie to dokument istotny dla jej długofalowego zarządzania, monitoringu i ewaluacji. Zawiera on analizę potencjału instytucji i jej otoczenia oraz mówi o zaplanowanych na lata 2016-2020 kierunkach rozwoju. Sprecyzowano w nim także cele strategiczne i operacyjne instytucji oraz działania składające się na ich realizację, dzisiaj jednak nie możemy uwzględniać wszystkich działań składających się na nie, zwłaszcza tych, które będą realizowane za 3 lub 4 lata. Raz w roku Dyrektor Biblioteki razem z zespołem będzie dokonywać monitoringu i ewaluacji zaplanowanych aktywności.

1. Wizytówka społeczności

Miejska Biblioteka Publiczna w Działdowie realizuje swoją działalność na terenie miasta i powiatu działdowskiego.

Działdowo to niewielkie, około dwudziestodwutysięczne miasto, położone na pograniczu trzech województw: warmińsko–mazurskiego, mazowieckiego i kujawsko-pomorskiego. W latach 1341-1435 na terenie miasta działał Zakon Krzyżacki, który wybudował tu jedną ze swoich siedzib. Prawa miejskie otrzymało ono w 1344 r. Miasto było zamieszkiwane niegdyś przez wiele grup etnicznych: Mazurów, Ukraińców, Białorusinów, Niemców, Żydów. W okresie II wojny światowej na terenie miasta faszyci utworzyli obóz koncentracyjny.

Działdowo położone jest w powiecie działdowskim, nad rzeką Działdówką (odcinek Wkry). Stanowi ono ważny węzeł komunikacyjny (kolejowy i drogowy). Obszar ten posiada wybitne walory przyrodnicze i turystyczne. Najbardziej rozbudowane gałęzie przemysłowe na terenie powiatu to: huta szkła, produkcja mebli, opakowań szklanych, plastikowych. Stopa bezrobocia ma

w powiecie jeden z najwyższych poziomów w woj. warmińsko - mazurskim. Od roku 2013 na terenie Działdowa działa Interaktywne Muzeum Państwa Krzyżackiego.

2. Wizytówka biblioteki

Miejska Biblioteka Publiczna jest samorządową instytucją kultury, która rozpoczęła swą działalność w roku 1945. W listopadzie 2014 r. biblioteka zmieniła siedzibę, obecnie mieści się ona przy ulicy Wolności 64A w Działdowie. W skład biblioteki wchodzi następujące działy: Gromadzenia, Wypożyczalnia i Czytelnia, Oddział dla Dzieci i Mediateka. Biblioteka podejmuje również działania na rzecz osób chorych, prowadząc filię biblioteczną w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Działdowie. Obsługuje ona pacjentów szpitala i personel szpitala. Instytucja prowadzi stronę internetową, dostępną pod adresem: www.mbpdzialdowo.pl, ma też konto na facebooku (link dostępny również na stronie internetowej). Obecnie w instytucji zatrudnionych jest 12 osób, które posiadają różnorodne kompetencje: bibliotekarka, informatyk, socjolog, polonistka, infobrokerka.

Biblioteka ma bogatą ofertę dla swoich użytkowników, poza kupowanym na bieżąco księgozbiorem, udostępnia też zbiory audiowizualne (filmy, muzykę i audiobooki). Dodatkowo biblioteka ma wykupiony dostęp do platformy z e-bookami (ibuk.libra.pl). Od października 2015 roku udostępnia też czytaka osobom słabowidzącym i niewidomym. Lokalni twórcy mogą wystawić tu swoje prace. Biblioteka prowadzi edukację nieformalną: m.in. szkoli z podstawowej obsługi komputera i usług internetowych. Instytucja jest miejscem spotkań 6 Dyskusyjnych Klubów Książki, Klubu Rękodziela, Klubu Malucha. Współpracuje ze: szkołami na terenie miasta Działdowo i okolic, Towarzystwem Miłośników Ziemi Działdowskiej, Stowarzyszeniem „Wolność od Strachu”, Stowarzyszeniem Działdowska Kuźnia Słowa, Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Aresztem Śledczym, lokalną prasą i innymi instytucjami.

3. Misja Miejskiej Biblioteki Publicznej w Działdowie

Jesteśmy miejscem otwartym dla każdego.

Dajemy możliwość poznania różnorodności świata.

4. Analiza zasobów

Dnia 7 maja 2015 r. wszyscy pracownicy biblioteki spotkali się, w celu przeprowadzenia analizy SWOT. Podczas tej analizy zdefiniowano najistotniejsze silne i słabe strony instytucji oraz szanse i zagrożenia w jej otoczeniu. Analizie towarzyszyła gorąca dyskusja, która pozwoliła spojrzeć pracownikom na bibliotekę zupełnie z innej perspektywy.

Następnie zbadano wzajemne powiązania pomiędzy czterema pozornie niezależnymi grupami czynników i wyciągnięto wnioski, które przyczyniły się do ustalenia celu diagnozy lokalnej, podjęto pierwsze decyzje w sprawie kierunków rozwoju biblioteki.

5. Diagnoza lokalna

Miejska Biblioteka Publiczna w Działdowie postawiła sobie za cel diagnozy lokalnej zbadanie potrzeb osób w wieku 12 - 20, ponieważ pracownicy zauważyli, że dla tej grupy wiekowej mamy małą liczbę zajęć im dedykowanych. Bibliotekarze chcieli się dowiedzieć od młodych ludzi: jakie mają zainteresowania i pasje, jak spędzają czas wolny, aby móc poszerzyć swoją ofertę i wyjść naprzeciw ich oczekiwaniom. W tym celu zostało przeprowadzonych 30 wywiadów z uczestnikami imprez organizowanych w bibliotece, m.in. podczas Turnieju Gier Komputerowych (czerwiec - lipiec 2015 r.), Gry miejskiej „Filmożercy”(sierpień 2015 r.).

Ponadto, aby zrealizować cel diagnozy skontaktowaliśmy się z Młodzieżową Radą Miasta Działdowo, aby zdobyć dodatkową wiedzę i spojrzenie na świat z nowej perspektywy.

Przeprowadzono 30 wywiadów z osobami w wieku od 12 do 20 roku życia. Przepytano 15 dziewcząt i 15 chłopców. Wśród najczęściej pojawiających się zainteresowań były: nowe technologie i Internet, gry komputerowe, film, muzyka, książki, gotowanie. Czas wolny młodzi

ludzie lubią spędzać, grając w piłkę (lub uprawiając inną formę sportową), oglądając filmy, grając w gry komputerowe lub czytając książki.

Przeprowadzone przy różnych okazjach wywiady pozwoliły stwierdzić, że:

- a) młodym ludziom podobają się nowe formy aktywności, które zaczęła organizować biblioteka, np. turnieje gier komputerowych, gry miejskie. Jeśli pojawią się kolejne tego typu imprezy, na pewno będą chcieli w nich wziąć udział;
- b) młodzież chętnie zaangażowałaby się w działalność, np. Dyskusyjnego Klubu Filmowego;
- c) młodzi bardzo interesują się Internetem i wszystkim, co się z tym wiąże, np. yotuberami.

6. Kierunki rozwoju

Kierunek I: Kompetencje cyfrowe

Miejska Biblioteka Publiczna w Działdowie posiada sprzęt komputerowy (12 komputerów stacjonarnych i 6 tabletów) oraz kadrę do prowadzenia kursów komputerowych. Ma doświadczenie w tym zakresie i chciałaby tę działalność poszerzyć o nowe działania. Dodatkowo mamy dobrze rozwiniętą współpracę z innymi instytucjami (potencjalnymi odbiorcami i partnerami).

Kierunek II: Usługi biblioteczne

Priorytetem dla pracowników Miejskiej Biblioteki Publicznej w Działdowie jest wysoka jakość usług bibliotecznych. Pracownicy chcieliby, jak najlepiej służyć swoim użytkownikom, dlatego nieustannie starają się poszerzyć swoje umiejętności.

7. Cele strategiczne

Cel strategiczny 1

Poszerzenie kompetencji mieszkańców miasta i powiatu z obsługi komputera i innych nowoczesnych urządzeń (smartfonów, tabletów)

Cel ten realizuje kierunki I i II.

Cele operacyjne:

Cel 1.1. zbadanie potrzeb mieszkańców miasta i powiatu w zakresie znajomości obsługi komputera do grudnia 2016 r.;

Cel 1.2. zwiększenie umiejętności obsługi komputera i innych urządzeń cyfrowych zarówno dla osób wykluczonych cyfrowo, jak dla osób, które chcą się doskonalić w konkretnej dziedzinie (np. obróbka zdjęć) do grudnia 2019 r.;

Cel 1.3. zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży, nauczycieli i rodziców związanej z bezpieczeństwem w sieci, do września 2018 r.

Cel 1.4. podniesienie kwalifikacji użytkowników w zakresie efektywnego korzystania ze źródeł internetowych do czerwca 2019 r.;

Cel strategiczny 2

Budowa magazynu i sali konferencyjno - wystawienniczej

Cel ten realizuje kierunek II.

Cele operacyjne:

Cel 2.1. przedstawienie planu rozwoju biblioteki organom decyzyjnym do końca roku 2015;

Cel 2.2. poszukiwanie zewnętrznych źródeł finansowania na działania związane z budową do końca roku 2017;

Cel 2.3. zbadanie potrzeb mieszkańców względem aspektów architektonicznych w pierwszej połowie 2017 r.

Cel strategiczny 3

Nawiązanie współpracy z Biblioteką w Truskawcu (Ukraina)

Cel ten realizuje kierunek II.

Cele operacyjne:

Cel 3.1 podjęcie działań rzeczniczych na rzecz podjęcia współpracy z Biblioteką w Truskawcu do końca 2015 r.;

Cel 3.2 przybliżenie kultury i historii Ukrainy mieszkańcom powiatu działdowskiego do końca 2019 r.;

Cel 3.3 zorganizowanie i realizacja wizyty studyjnej bibliotekarek z Truskawca do Działdowa, koniec roku 2020;

Cel strategiczny 4

Wdrożenie systemu bibliotecznego Mak+ i dostosowanie strony internetowej biblioteki do wymagań osób niewidomych

Cel ten realizuje kierunek II.

Cele operacyjne:

Cel 4.1 przeszkolenie wszystkich pracowników z obsługi Maka+ do grudnia 2015 r.;

Cel 4.2. zamówienie nowych kart bibliecznych do końca roku 2015;

Cel 4.3. poznanie standardów tworzenia stron internetowych dostosowanych dla osób niewidomych do końca 2016 r.;

Cel strategiczny 5

Utworzenie Dyskusyjnego Klubu Filmowego

Cel ten realizuje kierunek II.

Cele operacyjne:

Cel 5.1. zorganizowanie co najmniej 1 spotkania w bibliotece połączonego z emisją filmu do końca grudnia 2015;

Cel 5.2. wykupienie parasola licencyjnego pozwalającego na legalne wyświetlanie filmów w bibliotece do końca 2017 r.;

9. Wdrożenie Planu.

Za wdrożenie Planu Rozwoju odpowiada Dyrektor Biblioteki. Raz w roku organizuje spotkania ewaluacyjne, na których wraz z Zespołem analizuje realizację poszczególnych celów, ryzyko z nimi związane oraz podejmuje decyzje o ewentualnych zmianach w Planie Rozwoju. Aby te działania były efektywne, Dyrektor zaleca pracownikom monitoring poszczególnych działań. Dane z tego monitoringu, wraz z innymi danymi koniecznymi do podejmowania decyzji (np. analizą finansową), stanowi podstawę do ewaluacji poszczególnych celów operacyjnych i strategicznych.

Monitoring i ewaluacja

Ewaluacji Planu Rozwoju dokonuje się w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Działdowie w trybie rocznym.

10. Jak powstawał plan rozwoju?

Plan Rozwoju Miejskiej Biblioteki Publicznej w Działdowie powstawał od marca do października 2015r. W pracę nad Planem Rozwoju zaangażowali się wszyscy pracownicy biblioteki.

Dyrektor Biblioteki wraz z pracownikiem działu Mediateka brali udział w cyklu szkoleń pt. „Planowanie – Zmiana - Rozwój” w ramach projektu Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie, realizowanym w ramach programu „Szkolenia dla bibliotekarzy 2015” ze środków Instytutu Książki, współfinansowanym przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Olsztynie. Na cykl szkoleń składały się 4 dwudniowe zjazdy w terminach: 18-19.03.2015 r.; 15-16.04.2015 r.; 17-18.06.2015 r.; 16-17.09.2015 r. Po każdym szkoleniu reszta pracowników była informowana, czego dotyczyły poszczególne zjazdy.

Dnia 7 maja 2015 r. odbyło się zebranie wszystkich pracowników, na którym przeprowadzono analizę SWOT. Z analizy tej wyciągnięto wnioski i podjęto pierwsze decyzje w sprawie kierunków rozwoju biblioteki. Zdecydowano także, jaką grupę obejmie diagnozą lokalną. W okresie wakacji przeprowadzaliśmy wywiady i skontaktowaliśmy się z Młodzieżową Radą Miasta Działdowo. W pierwszych tygodniach września dokonano analizy wywiadów. Ostatnie konsultacje zespołowe odbyły się 1 października 2015r. Na każdym etapie powstawania strategii cenne były wskazówki Anny Miodyńskiej, pracownika MIK-u w Krakowie, prowadzącej wspomniane wyżej szkolenie.

Plan Rozwoju Miejskiej Biblioteki Publicznej w Działdowie na lata 2016-2020 powstał metodą partycypacyjną, dzięki zaangażowaniu dyrekcji, zespołu pracowników, współpracowników i przedstawicieli społeczności lokalnej. Prace nad Planem trwały od marca do października 2015 r.

Prace redakcyjne zostały zakończone w drugim tygodniu października.

W tworzeniu Planu brali udział:

Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Działdowie: Justyna Lytvyn

Pracownicy: Mariola Wilkowska, Elżbieta Wojcieszek, Magdalena Florek, Aleksandra Cybulska, Anna Wiśniewska, Przemysław Szwarc, Grażyna Rajchert, Marzena Pawłowska, Małgorzata Trąmpczyńska, Małgorzata Gołębczyk

Moderatorka szkolenia : Anna Miodyńska

Redakcja planu: Małgorzata Trąmpczyńska